

KNY-18-
00457

Üdvözlő versék

983. cxxi.

A P O S T R O P H E

A D

J U V E N T U T E M S C H O L A S T I C A M

I N

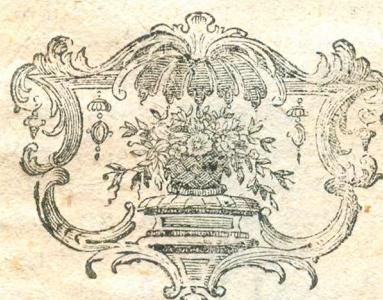
I N G R E S S U A C A D E M I C O ,

D I E I V . N O V E M B R I S

P O S T

C O N C U R S U M L I T E R A R I U M

A N N O M . D C C . L X X V I . D I E V . O C T O B R I S Z A G R A B I A E
H A B I T U M .

Z A G R A B I A E ,

T Y P I S J O A N N I S T H O M A E N O B I L I S D E T R A T T N E R N
S . C . R . A . M . T Y P O G R A P H I E T B I B L I O P O L A E .

ELIGORATQ

GA

MUTUAM VLT.

MACRISATIONE

RI

Quare agite, & tectis juvenes succedite nostris,
Me quoque per multos similis Fortuna labores
Jactatam, hac demum voluit consistere Terra.

AENEID. I.

KNY-18-00457

Cessatum est! nostrique satis jacuere labores,
Quæ juvenes cupitis, fausta reduxit avis.
Et calamos huc, & niveam mihi cedo papirum,
Ista mei, voveo, summa laboris, erit.
A tineis vacuate meos, & pulvere libros,
Noster in Aonio pulvere: cursus erit.
Somne vale, & posthac tua munera transfer ad Ægros,
Transfer ad insomnes, dulce papaver, anus.
Ipse tuis, moneo, dilabere leniter alis,
Non facit ad somnos tempus, & hora meos.
Tertia lux hodie est, & adhuc quatit aera moles
Ænea, Palladiæ vocula nota Deæ.
Admonitu vincor, nec iners mea pensa resumo,
Ne reus ignavæ sedulitatis agar.
Mira rei novitas! aut est mihi Lævus Apollo,
Aut simulat vultus, docta Minerva suos,
Vix vultus agnosco Deæ, me Regia Pindi
Majestas, vatem me nova forma rapit.
Est aliquis fateor, qui mentem sublevat æstus
Plus aliquid solito, quô capiatur, habet.

Parce! lubens AUGUSTA TUOS agnosco favores,
Hoc decus, iste Tuo, munere venit honor.
Nostra fatigatos superarunt lintea fluctus
Quod petuit littus, nostra carina, tenet.
Imperio modo DIVA TUO, sua gratia Musis,
Ingenio vires, & suus ardor erit.
Et quæ languebant pridem, sine flore Licæa,
Cernimus in flores hæc properare novos.
Illa brevem poterant, sine Te sperare ruinam,
Sed modo, quo pereant, sic bene fulta, carent.
Decipitur famam, qui Regum ponit in armis,
Nec putat hanc alia, crescere posse via.
Nomen & a studiis, & fama paratur ab hoste,
Hac etiam pulchrum, quæritur arte decus
At Tu! (a) cùi tantum licuit versare laborem;
Rebus, & Auspiciis, Vir pretiose, novis.
Ut Te Numen amat, sic tu quod nuper es orfus
Viribus, & Diva judice, ferre velis.
Me miserum! cum sim tantis ego laudibus impar,
Hæc precor a sera posteritate feras.
Te tamen incæptis, volumus præmittere fastis.
Primaque Tu nostræ, lux eris Historiæ.
Jam Tu circumfusa Cohors, & nobile germen,
Quam procul huc nostræ Palladis egit amor.
Hæc quæcumque vides, curas, & mille labores,
Omnia DIVA TUO, jussit amore, Parens.
Ergò dum vacat, in Te curis consule tantis,
Nec desis annis, chara Juventa tuis.
Tunc te felicem dicam, si munere dignos,
Ex studiis fructus, & pietate feras.
In tua concordes properant jam vota Magistri,
Unica tu fanti, meta laboris eris.

Vos

(a) Illustrissimus Dominus Consiliarius Josephus Urmeny novi plani numerum satis laudandus Auctor.

Vos precor interea, docti, cupidique docendi,
Vos in Apollineo, lecta Corona jugo.
Ponite juratos in apertis artibus annos,
Spero Croatarum, crescat & inde decus.
Currite, qua nuper jam decurreris arena,
illa puto talis fors, & arena fuit.

Quinta dies Octobris erat, qua præmia Pallas
Constituit, magno, digna labore, peti.
Virtuti pretium qui det, novus Hospes (b) in Urbem,
Imperio venit, MAGNA THERESA TUO.
Sed quantum virtutis amans, servator & æqui!
Quam digne, tali munere functus erat!
Ille serenato incendebat prælia vultu,
Eloquio vires, & dabat ille viam.
Nec laudum parcus, merito assurgebat honori,
Ibat & in plausus, quos meruere boni.
Fit strepitus, propero, certare placebat, at ecce
Miles Apollineas, stat vigil ante fores.
Extimui! (quid enim vates non arma timebit?)
Et quasi furtivum jam meditabar iter.
Risit ad hæc Pallas, risuque favente subintro,
Primaque, quæ dixi, verba precantis erant.
Egregii salvete Viri! Vos digna Licæo.
Pectora, Palladii, Lumina clara soli.
Si lenire graves fas est, & rumpere Curas,
Obturbabo meis, seria vestra jocis.

(3) Este

(b) Illustrissimus Dominus Consiliarius Comes Rudolphus Ludovicus ab Erdödy, Regius in Concurso Literario Comissarius.

Este salutati, repeto, res mira! loquentis
Officio tempus, nec locus ullus erat.
Quisque suum molitur opus, sine murmure fervent.
Et veluti mutae noctis imago fuit,
Sola strepit, properante manu, villosa papirus,
Sola susurrabat, cætera mortis erant.
Non melius formica suas agit impigra partes,
Dum vehit hybernas, grana minuta, dapes.
Nec magis Artifici bombix glomeratus in ovo,
Nititur in propriam volvere fila togam.
Sed neque vere novo, studiosius ulla volucris,
Quærit, ubi luteos fit positura lares.
Tanta Viros laudum fitis, & stimulaverat ingens
Palladis eximiae, non inhonorus, Amor.
Nempe: dat Ingenio vincendi gloria vires,
Pulchraque non parvum gloria calcar habet.
Hos homini stimulos felix natura reliquit,
Tangat, ut ignavos, laudis honesta fitis.
Ite leves Animæ, quibus est, ita vivere vanum,
Nomen, & hæc virtus, ambitionis habet.
His alimur studiis, quæ, si tu pabula demas,
Jam nihil ingenium, quo foveatur, erit.
Credis, an obduras? en quos sic impulit ardor,
Ingenuæ causam credulitatis habes.
Aspice solerter, & mecum mirabere turbam,
Quam verset fætus ingeniosa suos.
Palleſcunt chartis, & mordent dentibus ungves,
Unica defixos, cura, laborque tenent.
Quantum mentis opes, quantum pretiosa ſupellex.
Ingenii magno, parta labore, valent.
Et vigiles quidquid noctes peperere, diesque,
Conquirunt proprio, dona reposta, ſinu.

Non

Non tædet quondam, dum mens erat apta labori,
Utiliter primos erudiisse dies.
Non obsunt plutei, non umbræ noctis, & ipsa,
Quæ vident natum, saepe lucerna diem.
Nullus iners, vacuusque sedet, damnantur in ipso,
Limine torpentes, desidieque rei.
Pars naturales rerum vult noscere causas,
Altera se tenui fert super astra via.
Thejologos Divina tenent Arcana, Deumque
Athee te cogunt credere Thejologi. (c)
Mille dein causas, ratio cum læsa vacillet,
Mille revelantes edocuere locos.
Et mortalis homo, iusta ne morte periret,
Vah! potuisse Deum, nec renuisse mori,
Imo sub exigua panis latitare figura
Immensum, qui nil, quo capiatur, habet,
Et cum primævæ fument vestigia culpæ,
Nos & Adamitidas patrius error agat.
Quam capiti expeditat, sacros infundere rores,
Hancque salutifero tergere fronte notam.
Quid possit natura nocens? quid gratia? quæ nos
Non reperit dignos, sola sed illa facit.
Quæ merces operis, nostri, quæ meta laboris?
Alternaturas limes an arctet opes?
Quidve Trias? (miserum! me mens confusa relinquit)
Dicere plura vitor, parcite Thejologi.
Interea, studiosa suas pars altera chartas
Implet, & innumeratas digerit historias (d)
Quæ rerum facies, & quæ primordia gentis
Christiadum, primæ, quis pietatis Amor?

An-

(c) Quæstiones ex Theologia: convinendus de omnibus Fidei dogmatibus Atheus.

(d) Ex historia Ecclesiastica.

Anne modo possit facilis tua Petre doceri,
 Imperturbato tempore posteritas?
Quo retulit tantos Jansenius (e) omine plausus?
 Ut streperet libris Gallia tota suis.
Hos strepitus, causæque vices, nos forte perosi,
 Claudimus historica, Sœcula multa, nuce.
Succedunt alii, primaque ab origine mundi (f)
 Incipiunt longa, ducere fila, via.
Antiquas Regum ceras, patresque remotos,
 Regnaque cum populis anteriora suis.
Exitium Trojæ, quæ fors tulit atra Mycenæ?
 Romulidum quo res, procubuere loco?
Et quæcunque manent, & quæ periere, recensent.
 Materiem scriptis orbis uterque dabat.
Audiit hæc aliquis, procul hinc, ait, este profani,
 Mortale est, quidquid, vestra dat historia,
Divinos scrutabor ego, cum fænore, libros, (g)
 Fossidet immensas, grande volumen, opes.
Sive velis animi motus, formare legendo,
 Sive graves populis voce tonare minas.
Quid nova Lex jubeat, vel quid vetus illa jubebat,
 Exhibit alterno pagina sacra loco.
Hinc dein Hæbrei fontes, Gray inde patebant,
 Inspicio, ast oculis vix suus usus erat.
Voce nihil potui, cancerumque imitatus, abibam,
 (Hoc solet Hæbreus, vadere scriba pede.)
Incusor vates! & ne mea causa satisfat,
 præstat opem patrii gens operosa fori. (h)
Ista bonis avibus stadio currebat eodem,
 Nec caruit palmis ingeniosa suis. Nec

(e) Communis quæstio historica in causa Jansenii.

(f) Ex historia universalis.

(g) Ex sacra scripture.

(h) Ex jure patrio.

Abdita causarum, quæ fint, Legumque salebræ,
Quid titulis toto codice juris inest?

Quid sit inoffenso, componere, jurgia vero,
Debet ubi pretio, nec locus esse preci-

Quid natura vetet? (i) qua nos sibi lege subegit?
Qualis honestatis regula, qualis apex?

Ista catenatis scribebant legibus illi,
Lis dirimenda tamen, pendet adhuc hodie.

Expecto! multisque mihi sophus (k) otia fallit,
(Jactat enim multos, ista Corona sophos)

Quidquid id est, inquit, seu tellus, sive sit æther,
Hoc natura meo subdidit ingenio.

Si super astra velis; altum speculabor Olympum,
Solus inaccessam, solis adibo domum,

Unde nives? pluviae? venti? Ros? fulmen, & iris?
Et pluat, & ningat, fulminet, & quatiat?

Sive voles subtus, terram scrutabor, & æquor,
Inde meum nulla, parte latebit iter.

Quod tremat emoto vastissima cardine tellus,
Non immutato stet tamen illa loco.

Quod fluat, & refluat, lunaque operante per orbem,
Pontus agat tumidas, irrequietus, aquas.

Hæc Sophus ingeminat, sed & alter mille figuræ, (l)
Jam toties rasis exhibet in tabulis.

Ille cubos cuneis, miscetque triangula quadris,
Et tentat quidquid curva Mathefis habet.

Vix puto; quod tineos ita volvat araneus orbes,
Dum sibi subtilem, circinat ipse domum.

Singula quid referam, certe pars nulla vacabat. (m)
Suada suos habuit, Doctus Apollo suos.

Hos

(i) Ex Jure naturæ.

(k) Ex Philosophia.

(l) Ex Mathefi.

(m) Ex Scholis humanioribus.

Hos tua detinuit dulcis facundia Livi,
Prægustati alios, ex Helicone, sales.
Sic ubi quisque suum bene ruminat ipse laborem,
Emenique semel, fine coronat, opus.
Gratia proloquii datur, & sua copia fandi,
Quisque laborata voce, disertus erat.
Finis adest. Properate Viri, quos forte moratur
Eventus, dubios spesque, mutusque, tenent.
Judicio, Ludovice Tuo, lis tota dirempta est,
Quisque suas subiit, Te statuente, vices.
Felicem! qui visus erat Te judice dignus,
Non minus AUGUSTA judice dignus erit.
Illa Tibi talem Spartam bene credidit, & quam,
Sit prope Divino credita sparta Viro!
Quæ Tibi sint, novit vires, & multa ferenti,
Plura ferenda suo tempore Diva parat.
Currite, quo citius, sed magnis passibus, anni,
Ut dein, optatæ, tempora, fortis eant.
Sed quid ego cupiam? quæ forte vel Ipse recusas,
Sint vel in acceptis, jam Ludovice Tuis.
Quod cupis, optabo, vivat Tibi Filius hæres,
Et Te, cum Nato, nostra Palestra colat.
Auguror, eveniet! toto plaudente Theatro,
Subscriptis votis, læta juventa meis.

FRANCIS. SEBASTIANOVICH,
in Acad. Zagr. H. E. Professor.